

 HELSE BERGEN Haukeland universitetssjukehus	06 Fertil alder og graviditet - Pasient
Kategori: Kliniske støttefunksjoner/Strålebruk	Gyldig fra/til: 02.05.2025/02.05.2027
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Kliniske støttefunksjoner	Versjon: 3.00
Godkjenner: Tone Nybø	Retningslinje
Dok. ansvarlig: Line Nigardsøy Lie, Daniel Austigard Aadnevik	Dok.id: D30121

Siste endring:

Oppdatert link

Hensikt

Hensikten er å unngå utilsiktet stråling av foster ved strålebruk i Helse Bergen.

Omfang

Ved røntgenundersøkelser i bekkenregionen hos fertile kvinner (15-45 år) skal mulighet for graviditet avklares. Dersom graviditet ikke kan utelukkes, skal graviditetstest utføres. Om dette ikke er mulig, skal pasient antas som gravid.

Beskrivelse

Ved røntgenundersøkelser der primærfeltet ikke treffer fosteret vil dose til livmor/foster bli ubetydelig. Eksempelvis: Det er uproblematisk å ta TBC kontroll rtg thorax eller rtg av ekstremiteter av gravide kvinner.

Følgende vurderinger skal gjøres før røntgenundersøkelser i bekkenregionen av gravid/mulig gravid pasient:

- A. Vital indikasjon (eks: traumepasient)
- B. Bruk av annen modalitet skal vurderes (ultralyd, MR)
- C. Vurdere om undersøkelse kan utsettes til etter graviditet/senere semester
- D. Dersom røntgenundersøkelse skal gjennomføres, skal særskilt oppmerksomhet rettes mot beskyttelse av foster.
- E. Ved følgende undersøkelser kan fosterdosen overstige 10 mGy, og fosterdose skal estimeres basert på de faktiske eksponeringsparameterne og undersøkelsesprotokoller:
 - Røntgen urografi
 - Røntgen lumbal columna
 - Gjennomlysning av tykktarm
 - CT abdomen
 - CT Bekken

Kontakt fysiker for å beregne dose til foster. Fysiker kommer med tilbakemelding med forslag til oppfølging og informasjon til pasient.

- F. [Info eksponering gravide.doc \(dsa.no\)](#)

Uønsket strålehendelse

Utilsiktet eksponering av bekkenregionen hos gravide skal meldes til strålebruksansvarlig ved enheten/nærmeste leder og rapporteres i Synergi. Hvis fosterdosen kan ha oversteget 10 mGy (jfr punkt E), skal også fysiker kontaktes. Hvis fosterdosen kan ha oversteget 20 mGy, skal Strålebruksansvarlig straks informere Strålebrukkoordinator slik at varsel sendes Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet, kfr. [4.16. Instrukser strålebruk: Uønsket strålebruk Melde Varsle](#).

Interne referanser

[Kravdokument Strålebruk](#)

[4.16. Instrukser strålebruk: Uønsket strålebruk Melde Varsle](#)

Fysiker fra Seksjon for Medisinsk fysikk

Eksterne referanser